

Aini Tolonen ISOTÄTI LENTÄÄ *ntamo*

ISOTÄTI LENTÄÄ

© 2010 Aini Tolonen
isbn 978-952-215-117-9
Ulkoasu & taitto Make Copies
Kannen kuva Arawn Photography
Kuvankäsittely Matti Similä

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2010
ntamo
www.ntamo.net

Aini Tolonen

ISOTÄTI LENTÄÄ

ntamo

Avain on missä pitääkin: valokuva-albumin puukannen sisäpuolelle
kaiverretussa lokerossa. Myös toinen, Isosedän rakentaman lähes lahonneen
puutarhakeinin pöytälaatikossa. Kolmas olisi verannan alla, käsiojo kolmannen

portaan alle, keskivaiheille, sormenmittaiseen naulaan. Isotädin lapaset ovat kohmettuneet verannanpöydälle puolitäyden tuhkakupin viereen. Vihdoin ovi antaa periksi. Eteisessä katson auringonkehräpeiliin: ympyrä huurustuu. Käänän peilin seinään päin ja nousen ylös portaita ullakolle, missä minua odottaa Isotädin laukku.

I ISOTÄTI KUOLI NIIN KUIN OLI ELÄNYT

Isotäti kuoli niin kuin oli elänyt: sivussa, aikansa tarkkaan laskien. Hänen pilvien hämärtämään elämäänsä mahtui neljä sisarusta, yhdeksäntoista serkkua, kolme miestä, lapsi, ja kuolema jonka verottamien päiden lukua hän ei lopulta enää jaksanut muistaa. Pitäisikö edes? Eikö riitä että muistaa kirkot, mullan hajun ja krematorion kiskot, ja odottaa itse, päivää tai yötä? Katsoo taaksepäin, kauas, muistaa hetket, näkee ihmiset, taas, haistaa tuoksut, kuulee sanat ja kosketuksen? Jumalia ei Isotäti kaipaa kuolevaisuudestaan muistuttamaan: kun minä olen poissa, olen poissa. Vain pilvenhattara, ja minä olen poissa.

Onko mikään oikea aika kuolla? Isotäti valitsi marraskuun, jonka leutous puristui kirpeiksi lumettomiksi pakkaspäiviksi joulukuisten hautajaisten aikaan. Ehkä pilvet olivat tuolloin tiheimmät, ehkä Isotäti kutsui ne olkapäilleen ja ne nostivat hänet ylös. Ehkä Isotäti halusi vihdoinkin jättää talonsa.

Isotäti lentää on unenomaista, yksityiskohdissaan tarkkaa, impressionistista lyhytproosaa hetkestä ja historiasta, elämän keveydestä ja ajan painosta, ja Aini Tolosen (s. 1959) esikoisteos.

Vähältä piti ettei Isotätiä olisi koskaan syntynyt, sillä esi-isä Abrahamin syntymä oli vain hetkistä kiinni: Suuri Tulipalo syyskuun neljäntenä vuonna 1827 poltti hänen isovanhempiensa ja äitinsä ja isänsä talon, mutta nuoripari sai itsensä ja vastasyntyneensä turvaan. Mikä onnettomuus, ajatteli nuori isä ja juoksi takaisin sammutusketjuun, millä minä heidät nyt ruokin; mikä onni, ajatteli nuori äiti ja antoi pojan syödä, ja maito tihkui hänen molemmista rinnoistaan makeana ja lämpimänä. Ja kun mies saapui väsyneenä ja nälkäisenä, savulta ja vereltä haisten, otti nainen miehensä pään syliinsä ja antoi tämän juoda. Kaksi miestä rinnoillaan nainen sulki silmänsä ja antoi ajatustensa vaeltaa: nyt hän rakentaa talon minkä meille lupasi. Tästä lapsesta tulee Abraham, hän sanoi ääneen eikä mies hänen sylissään sanonut ei.

